

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Materia scriptionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

casuper rationem, cur hos gradus sic nominaverit, affert Lu-
 dovicus de Palma, quod scilicet hi gradus contemptum o-
 mnium divitiarum & honorum, & vires, bonamque dispo-
 sitionem ad infamiam & vilipensionem subeundam exi-
 gant, quæ omnia sine profunda humilitate fieri non possunt.

Quartò hos gradus à S. Patre faciendæ electioni præposi-
 tos fuisse, eò quòd hæc electio maximè pendeat ex abstra-
 ctione à rebus temporalibus, animiq; subiectione ad Deum,
 quæ utraque dispositio per hos tres gradus obtinetur.

Materia Scriptionis.

Pro hac hodie materiam copiosam axiomata quædam spi-
 ritualia dabunt; hæc enim sunt quasi firmi lapides, ex qui-
 bus fundamentum Christianæ perfectionis construi debet,
 ad quos in memoriam & animum jaciendos sequentibus
 verbis hortatur Origenes hom. 26. in Lucam: *Antequam*
eruat ur tempestas, antequam ventorum flatus consurgant,
& intumescant flumina, omne studium ad adificiorum fun-
damentum vertamus: edificemus domum nostram firmis lapi-
dibus, ut, cum durus turbo surrexerit, ostendamus nos habe-
re adificiam supra firmam petram Christum IESVM. Ut
 autem ejusmodi axiomata in promptu habeas, sequentem in
 modum annotari possunt.

Axiomata Vitæ Spiritualis.

I. *Nemo bonus, nisi solus DEVS,* Luc. 18. intellige sub-
 stantialiter, & à se. Hinc DEVS Moyse Exod. 33. *Veni, ego*
ostendam omne bonum tibi.

II. *Fecisti nos, Domine, ad te, & inquietum est cor no-*
strum, donec requiescat in te. S. Augustinus l. 1. Conf. hinc
 DEVS triangulare cor fecit, ut innueret, à solo DEO uno &
 trino, non autem à circulari Mundo impleri illud posse.

III. *Dulcius ex ipso fonte petuntur aqua;* quia ex illo
 purius, recentius, copiosius hauriuntur. Hinc DEVS Jerem.
 2. queritur: *Me dereliquerunt fontem aqua viva.*

IV. *Gustato Spiritu despicit omnis caro;* hinc S. David hor-
 tatur Ps. 33. *Gustate, & videte, quoniam suavis est Do-*
minus.

V. *Nihil malum, nisi peccatum;* quia hoc solùm separat
 à sum-

à summo bono, vel minuit possessionem illius. Hinc S. Petrus 1. c. 3. *quis est, inquit, qui noceat vobis, si boni amatores fueritis.*

VI. *Tantum proficies, quantum tibi vim intuleris.* Thomas Kemp. l. 1. c. 25. quia, cum scelus hominis ad malum proni sint, necesse est, ut, quanto violentius se à malo abstergerit, tanto propinquius ad summum bonum accedat. Hinc S. Ignatius, & Franciscus Xaverius nihil magis, quam virtutem suam commendabant.

VII. *Si vis vitam, muta vitam.* S. Augustinus. quia mutando vitam tuam imperfectam, moreris tibi, quantum autem moreris tibi, tantum Deo vivis, qui est vita vera, jucunda, secunda, perfecta.

VIII. *Omnis gloria Filie Regis ab intus.* Pl. 44. quia omnis gloria hominis in possessione summi boni, quae per amorem obtinetur, consistit; amor autem intrinsecus est virtutis. Hinc merito DEVS per Prophetam Jer. c. 9. honoratur: *Non gloriatur Sapiens in Sapientia sua: & non gloriatur fortis in fortitudine sua: & non gloriatur dives in divitiis suis: sed in hoc gloriatur, qui gloriatur, scire, & non esse me.*

IX. *Optima Vita optimus DEI cultus.* Seneca in poemate. quia optima vita est vita beneplacito & voluntati DEI conformis; nemo autem DEVM magis colit, quam qui eius voluntatem perfecte implet; hinc S. Augustinus in Pl. 150. dicit: *Vis semper laudare DEVM & benefacere omnia, qua scis, & semper laudasti DEVM.*

X. *Rectè novit vivere, qui rectè novit orare.* S. Augustinus ho. 40. quia duo media ad vitam rectè instituendam sunt necessaria, illustratio intellectus, & motio voluntatis, haec autem utrumque per orationem rectè institutam obrietur.

XI. *Tantum DEVS apponit ad adiutorium, quantum addimus ad studium.* Cæsarius hom. 3. ad Monachos. Quia quando homo facit, quod in se est, tunc præparatio hominis ad gratiam habet necessitatem ad id, ad quod ordinatur à DEO, non quidem necessitatem coactionis, sed infallibilitatis, quia intentio deficere non potest, uti S. Thomas 1. 2. q. 112. a. 3. discurrit.

XII. *Summa patientia, summa scientia;* quia hæc scientia, scilicet nosse rectè pati, est summè necessaria, utilis, &

Hinc S. Paulus aperte dicitur, me scire aliquid inter vos, nisi IESVM Christum, & hanc crucifixum.

XIII. *Opinio, non tribulatio nos cruciat*: quia tribulatio mala in se non est, cum summam recte accipientibus utilitatem afferat; sed opinio de illa malam facit; cum igitur turbamur ex earum adventu, non alios culpemus, sed nos ipsos, id est, opiniones nostras, ait recte Epictetus. c. 10. Enech.

XIV. *Prima Virtus Monachi est, hominum iudicia contemnere*. S. Hieronymus in epist. ad Pammach. quia cum humana iudicia plerumque valde distorta sint, id est, contraria recte rationi, nihil unquam recte aget, qui talibus iudicijs velut regulæ suas actiones conformat. Hinc S. Paulus 1. Cor. 4. dixit: *Mihi autem pro minimo est, ut à vobis iudicer, aut ab humano die*. Si enim hominibus placerem, Christi servus non essem.

XV. *Perfectio maxima in minimis*. Quia in his major difficultas superanda est, atque adeò amor Dei, in quo perfectio consistit, magis exercetur; hinc S. Ignatius, teste Niccolao Lyrazo l. 1. apoph. 5. ad quendam sic scripsit: *Libentissimè audimus, te inter fratres infima quarere, & ultima atque minima consecrari; nam magnitudo humana mentis non in celsa est, ut magna ex suo sensu quis eligat, & amplectatur, sed ut ad minima se extendat. Perge igitur exerceri in minimis, ut maxima aeterna vita promissa promerearis*.

XVI. *Qui abstinens est, adjiciet vitam*. prov. 21. quia, dum sanitatem corporis conservat, vitam quoque corporalem adjicit; & dum ad spirituales actiones ritè peragendas aptior per abstinentiam efficitur, spirituales quoque vitam gratiæ & gloriæ non mediocriter auget.

XVII. *Qui se humiliat, exaltabitur* Luc. 14. nam I. exaltatur ad majorem amicitiam Dei. ut S. Augustinus in ps. 25. indicavit dicens: *Vis esse exaltatus? esto humilis, quia surgimus sancti, cum fuimus humiles*. II. Exaltatur ad officia digniora: quia Deus infima mundi eligit, ut confundat fortia. III. Exaltatur ad famam majorem, quia gloria sequitur fugientes.

N 5.

XVIII.

XVIII. *Omnia nostra aliena sunt, solum tempus nostrum est.* Seneca. quia temporis solius perfectum dominium habemus; hinc tam sollicitè inonet Apostolus ad Eph. 5. *Redete, Fratres, quomodo cautè ambuletis, non quasi iniqui, sed quasi sapientes, redimentes tempus.*

XIX. *Obediens loquetur Victorias.* Prov. 21. quia 1. vincet *demonem*; quia per solas voluntates nostras propius nos impugnant, atque ad eò, dum hæc alijs perfecte per obedientiam subjicitur, arma demonis infringuntur. Hinc Gregorius in 4. Reg. c. 4. *ceteris virtutibus, inquit, deus impugnamus, obedientiâ vincimus.* II. Vincet *carum propriam*; expedit enim inferius subijci superiori, inquit S. Augustinus, *ut is, qui subijci vult id, quod inferius subijciat se superiori suo. Tu majori, tibi minor.* Ty. *Sibi caro.* Hinc Thomas Kemp. l. 2. c. 13. monet: *Disce gatur celeriter superiori tuo te submittere, si carum propriam optas subjugare.* III. Vincet *inimicos*; quia, si placuerint Domino viæ ejus (id quod maximè per obedientiam fieri solet) etiam inimicos convertet ad pacem; certè, cum sit vir secundum cor Dei, brachium Dei confortabit eum. IV. Vincit *difficultates in actionibus occurrentes*; quia, cum faciat cum Ezechia mandata, quæ præcepit Dominus, cum ipso quoque Dominus erit, & in cunctis, quæ processerit, sapienter se geret. V. Vincet *tribulationes*; quia obedienti perinde ut diligenti omnia converteantur in bonum.

XX. *In Christianis non exordia laudantur, sed finis.* Hieronymus l. 1. contra Jovin. nam incassum bonum agitur, si ante vitæ terminum deseratur; & frustra velociter currit, qui, priusquam ad metas venerit, deficit, ut S. Gregorius l. 1. mor. rectè pronuntiavit.

EXERCITIA TERTIÆ HEBDOMADÆ.

HActenus in superiori hebdomada consideratum est, per rationem Christus Dux & Magister noster prima doctrina hominis Christiani, scilicet *abstinere, & agere, docere*